

BETÆNKNING

afgivet af Familieudvalget

vedrørende

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at fastsætte en dato på en national ligestillingsdag i Grønland.

(Fremsat af medlem af Inatsisartut Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til beslutningsforslagets 2. behandling

Familieudvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex, Demokraterne

Medlem af Inatsisartut Ruth Heilmann, Siumut

Medlem af Inatsisartut Knud Kristiansen, Atassut

Familieudvalget har nærmere gennemgået forslaget samt 1. behandling af forslaget, der blev gennemført den 20. oktober 2009 under EM 2009.

Om forslaget

Baggrunden for forslaget er et ønske fra forslagsstiller om at markere den fortsatte kamp for ligestilling blandt mænd og kvinder. Forslagsstiller ønsker, at Naalakkersuisut fastsætter den nærmere dato for en national ligestillingsdag i Grønland.

1. behandlingen af forslaget

Ved 1. behandlingen af forslaget den 20. oktober 2009 blev der drøftet datoer, Kulturråd og indsatser for ligestilling. Det blev under behandlingen fremhævet, at ligestilling er et forhold, som man på alle niveauer året igennem skal arbejde for, og ikke alene på en given årlig ligestillingsdag. Der var bred tilslutning til ligestilling og overvejende tilslutning til forslaget i den foreliggende form.

Bemærkninger fra Familieudvalget

Ligestilling er et grundvilkår, der skal gælde alle. Dette både lokalt, regionalt, nationalt og globalt.

Familieudvalget finder i denne sammenhæng anledning til at fremhæve, at Hjemmestyret med virkning fra den 20. maj 1998 nedsatte et *Ligestillingsråd*.

Med henblik på at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder vedtog det daværende Landsstyre i foråret 2003 med virkning pr. 1. maj 2003 en ligestillingslov mellem mænd og kvinder.

I Familieudvalget hersker en fælles forståelse af, at særlige mærkedage indenfor et givent område ikke må flytte fokus for den daglige og løbende indsats indenfor selvsamme område.

Familieudvalget ser det som en forsat dyd, at ligestilling skal kunne fremme og sikre en jævn fordeling af magt, omsorg og indflydelse i det grønlandske samfund. Kvinder og mænd skal have lige rettigheder, pligter og muligheder inden for alle områder i livet, og samfundet skal være frit for kønsrelateret vold. Respekt, ligeværd, forståelse, livskvalitet, og identitet er de grundlæggende værdier som ligestilling bygger på. Målet er om ligestilling er ikke nået, og så længe dette er tilfældet finder Familieudvalget, at der er brug for et Ligestillingsråd, der kan sætte fokus på den forsatte indsats for de overordnede målsætninger og værdier. Det er vigtigt, at arbejdet i Ligestillingsrådet synliggøres. Dette ved, at Ligestillingsrådet i offentligt regi og i de gængse medier på skrift og i tale fremmer og aktualiserer ligestillingspolitiske problemstillinger, således at de fremmes og aktualiseres for befolkningen og beslutningstagerne.

Ligestillingsrådet fremlægger årligt en lovpligtig årsberetning til offentligheden, herunder til medlemmerne af Inatsisartut. En årsberetning kan være en uvurderlig platform for koncentreret dynamisk og fremadrettet information samt videns- og erfaringsformidling.

Ligestilling har mange ansigter, og dets mange problemstillinger skal ifølge Familieudvalget forsat have prioriteret bevågenhed. Ligestillingspolitik er en proces under stadig forandring, og ligestillingsperspektivet integreres i stadig nye områder i samfundslivet.

I Norden har der i ligestillingspolitikken gennem de senere år været sat en del fokus på ligestilling og social kontrol blandt og for indvandrere i de nordiske lande.

Et andet og for Grønland særlig relevant eksempel på ligestillingens mange ansigter og facetter, er ligestilling som tema i klimadebatten. Kvinder og mænd rammes af klimaforandringerne på forskellige måder. Dette tema blev blandt andet gjort til genstand for behandling af Nordisk Ministerråd og Norden i Fokus under FN's klimatopmøde i København i december 2009. Under behandlingen blev der særligt sat fokus på forhold i traditionelle fangstområder, hvor klimaforandringerne har betydet, at færdigheder og kompetencer hos mændene har mistet betydning lokalt og nationalt, hvilket skaber sociale problemer.

Der er i det hele taget masser af ligestillingspolitiske problemstillinger at sætte fokus på.

En ligestillingsdag kunne eksempelvis medvirke til at synliggøre særlige temaer eller fokusområdet indenfor arbejdet for mere ligestilling. Udover den traditionelle problemstilling om ligestilling mænd og kvinder imellem, så eksisterer der mængder af relevante ligestillingsaspekter. Dette ligestillingsforhold inden for sprog- og kultur, ligestilling i relation til homoseksuelle samt etnisk ligestilling for blot at fremhæve nogle konkrete eksempler.

Der kan fremføres gode argumenter for, at det er en mulighed, at gøre den 20. maj til en særlig national ligestillingsdag, hvorefter at dagen for nedsættelse af et *Ligestillingsråd* samtidig blev markeret.

De nærmere overvejelser om, hvilken dato, der er velegnet til at markere en ligestillingsdag vil Familieudvalget imidlertid overlade til Naalakkersuisut.

Afslutningsvist skal det som et kuriosum i relation til mærkedage nævnes, at der i 2007 eksisterede 67 officielle FN mærkedage, 5 officielle FN uger og blandt andet 7 igangværende årtier. I denne sammenhæng kunne det fremhæves, at 2005 – 2014 udgør det Andet internationale tiår for verdens oprindelige befolkninger, at den 8. marts officielt udgør FN's internationale kvindedag. Dertil kommer at der i FN regi findes officielle mærkedage for blandt andet kultur, miljø, familier, bøger og copyrigt, modersmål, oprindelige folk, ældre, børn, handicappede, mfl.

I Grønland har vi endnu så få mærkedage, at der ikke er fare for, at mærkedagene vil udvande hinanden, så denne bekymring bærer Familieudvalget ikke.

Indstilling

Et enigt Udvalg indstiller med de anførte ytringer beslutningsforslaget til vedtagelse i den foreliggende form.

8. marts 2010

FM 2010/21
(EM2009/42)

Med disse bemærkninger overgiver Familieudvalget forslaget til 2. behandling.

Debora Kleist
Formand

Jane Petersen

Astrid Fleischer Rex

Ruth Heilmann

Knud Kristiansen